

Střední průmyslová škola Chrudim
Čáslavská 973, 537 01 Chrudim

Školní vzdělávací program domova mládeže

Školní vzdělávací program

Zařízení: Domov mládeže (dále jen DM)
Adresa: Střední průmyslová škola Chrudim
Čáslavská 973
Chrudim
539 01

Předkladatel: Ing. František Mihulka
telefon: + 420 469 688 141, + 420 469 688 623
e-mail: reditel@sps-chrudim.cz

Zřizovatel: Pardubický kraj
Komenského náměstí 125
Pardubice
532 11

Obsah:

- A. Cíle výchovně vzdělávacího programu DM
- B. Základní strategie koncepce DM a klíčové kompetence
- C. Časový plán výchovy a vzdělávání
- D. Obsah a formy výchovy a vzdělávání
- E. Organizační směrnice k umístění žáků do DM
- F. Prostorové a materiálně technické zabezpečení
- G. Popis personálních podmínek
- H. Bezpečnost a ochrana zdraví žáků v DM
- I. Protidrogová prevence
- J. Stálá činnost vychovatele
- K. Přílohy:
 - 1. Vnitřní řád DM
 - 2. Provozní řád DM
 - 3. Vnitřní předpis k úplatě za ubytování
 - 4. Osnova k BOZ žáků
 - 5. Časový plán výchovy a vzdělávání pro školní rok
 - 6. Provozní řády
 - 7. Minimální sociálně preventivní program
 - 8. Souhlasy zákonného zástupce (zletilého žáka) + Informace o Edupage

Schválil: ing. František Mihulka, ředitel

Vypracoval: Magdalena Morávková

Vydán: 1. 9. 2006

Přílohy aktualizovány: 1. 9. 2021

Školní vzdělávací program DM je k nahlédnutí u ředitele školy nebo vedoucího vychovatele DM. Přílohy k ŠVP DM se vždy k 1. 9. aktualizují.

A. Cíle výchovně vzdělávacího programu DM

1. Rozvoj osobnosti člověka, který bude vybaven poznávacími a sociálními způsobilostmi, mravními a duchovními hodnotami pro osobní a občanský život, výkon povolání nebo pracovní činnosti, získávání informací a učení se v průběhu celého života.
2. Pochopení a uplatňování zásad demokracie a právního státu, základních lidských práv, a svobod spolu s odpovědností a smyslem pro sociální soudržnost.
3. Utváření vědomí národní a státní příslušnosti a respektu k etnické, národnostní, kulturní, jazykové a náboženské identitě každého jedince.
4. Poznání světových a evropských kulturních hodnot a tradic, pochopení a osvojení zásad a pravidel vycházející z evropské integrace jako základu soužití v národním a mezinárodním měřítku.
5. Pochopení a uplatňování principu rovnosti žen a mužů ve společnosti.
6. Získání a uplatňování znalostí o životním prostředí a jeho ochraně vycházející ze zásad trvale udržitelného rozvoje a o bezpečnosti a ochraně zdraví.
7. Zohledňovat individuální potřeby každého jednotlivce, na základě dobrovolnosti rozvíjet talent, nadání a zájmy žáků.
8. Prosazovat vzájemnou úctu, respekt, názorovou snášenlivost, solidaritu a důstojnost všech ubytovaných žáků.
9. Uplatňovat účinné moderní pedagogické přístupy a metody. Zdokonalovat proces výchovně vzdělávací činnosti na základě výsledků dosažených ve vědě, výzkumu a vývoji.
10. Zabezpečovat svobodné šíření poznatků, které vyplývají z výsledků soudobého stavu poznání světa a jsou v souladu s cíli vzdělávání a výchovy.
11. Výchova ke smysluplnému využívání a trávení volného času, umět si vybrat zájmové činnosti dle svých dispozic, rozvíjet své zájmy v organizovaných i individuálních činnostech.

Výchova je společenským procesem, z hlediska cíle procesem socializace, z hlediska obsahu procesem akulturace a z hlediska jedince formováním osobnosti.

Výchovně vzdělávací činnost respektuje práva dítěte, především je zaměřena na realizaci těchto práv:

- právo na svobodu sdružování a pokojného shromažďování
- právo na volný čas, jeho pozitivní využití
- právo na vzdělání
- směřování výchovy k rozvoji osobnosti dítěte
- právo na svobodu myšlení, svědomí a náboženství
- právo svobodně vyjadřovat své názory
- nediskriminace

Pedagogické principy výchovy ve volném čase

- princip dobrovolnosti – týká se vytváření možností výběru, možnosti volby aktivit, činností, způsobů trávení volného času podle vlastních potřeb a zájmů
- princip zájmového zaměření činnosti – mít na zřeteli vytváření možností uspokojení a rozvoje potřeb, zájmů, schopností, v různorodých oblastech lidské činnosti, tzn. obsah zájmové činnosti podle zájmů dítěte
- princip rozmanitosti, pestrosti, zajímavosti, přitažlivosti obsahu a forem práce, odklon od konzumního způsobu života
- princip humanismu a demokracie
- princip seberealizace v atmosféře optimismu a radosti
- princip jednoty výchovného působení

B. Základní strategie koncepce DM a klíčové kompetence

Základní strategie koncepce DM

1. Navazovat na výchovu v rodině a výchovně vzdělávací činnost školy
2. Podporovat neformální vzdělávání orientované na aktivní využívání volného času
3. Participace žáků na životě měst a obcí
4. Respektovat kulturní tradice a úctu k českému národu
5. Formovat u žáků pozitivní vztah k vlastenectví
6. Podporovat zájem žáků o dobrovolnou práci
7. Podporovat zlepšování vztahů žáků k mladým lidem se zdravotním postižením
8. Vytvářet příznivé prostředí na integraci žáků se zdravotním postižením
9. Pomáhat žákům rozvíjet samostatnost
10. Nabízet zajímavé příležitosti k smysluplnému využívání volného času
11. Rozvíjet pozitivní individuální potřeby, zájmy a schopnosti ubytovaných žáků
12. Formovat pozitivní vztah k přírodě a životnímu prostředí

Klíčové kompetence a strategie vzdělávání a výchovy

Výchovné a vzdělávací strategie jsou zaměřeny na rozvíjení kompetencí žáka, formulují upřednostňované cíle, postupy, metody a formy práce, případně aktivity, příležitosti a pravidla.

1. Kompetence k učení a sebevzdělávání

Žák:

- organizuje a řídí vlastní učení, poznává své schopnosti a hodnotí je, nachází a upevňuje efektivní styl a režim učení
- umí vyhledávat a kriticky hodnotit informace a pomoc jiných
- využívá nabytých vědomostí a dovedností, prohlubuje je
- zvládá neúspěch, je psychicky odolný
- poznává smysl učení, motivuje se pro další učení, pozitivně hodnotí jeho přínos pro svůj život, chápe sebevzdělávání jako celoživotní proces

Vychovatel:

- vede žáka k samostatnosti při přípravě na vyučování a k hledání vlastního efektivního stylu a režimu učení
- podporuje žáka v oblasti vzdělávání tím, že očekává pozitivní výsledky, motivuje ho k učení a k vyhledávání informací, zadává mu přiměřené úkoly a pomáhá mu zvládnout případný neúspěch
- vytváří a zajišťuje žákovi vhodné klima k učení a materiálně technické podmínky s využitím informačních technologií
- spolupracuje s rodiči a školou

2. Kompetence sociální a personální

Žák:

- umí porozumět sám sobě, zvládá vlastní chování, je schopen sebereflexe, koriguje vlastní chování, je schopen poznávat odlišnosti lidí
- umí řešit složité životní situace, zná základy duševní hygieny
- stanovuje si cíle a priority s ohledem na své schopnosti, zájmovou orientaci a životní podmínky
- je schopen adaptovat se na měnící se pracovní a životní podmínky a tvořivě je ovlivňuje, respektuje pravidla života ve společenství
- přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů, spolupracuje v týmu a uplatňuje v něm své individuální schopnosti, vědomosti a dovednosti
- organizuje nebo se podílí na společné činnosti, přijímá odpovědnost za svoji práci i práci ostatních, konstruktivně řeší konflikty a přispívá k vytváření podnětné atmosféry

Vychovatel:

- napomáhá žákovi odhalovat jeho silné a slabší stránky, pravidelně hodnotí jeho práci a pozitivně ho motivuje k sebepoznávání
- vytváří příležitosti pro týmovou spolupráci organizováním společných činností, stanovuje žákovi přiměřené úkoly, pomáhá mu najít své místo ve skupinách (ložnice, výchovná skupina, domov mládeže)
- všestranně napomáhá žákovi adaptovat se na měnící se podmínky sociální, organizační i materiální
- podílí se na upevňování pozitivního psychosociálního klimatu

3. Kompetence komunikativní**Žák:**

- rozvíjí a prakticky používá komunikativní dovednosti ve studiu i ve svém osobním, profesním a občanském životě
- rozumí sdělením a informacím, správně je interpretuje a věcně argumentuje
- efektivně a tvořivě využívá dostupných prostředků komunikace, pružně reaguje na rozvoj informačních a komunikačních technologií a využívá je
- vyjadřuje se jasně, srozumitelně a přiměřeně ke komunikačnímu záměru verbálním, příp. písemným projevem
- je schopen rozvíjet komunikační dovednosti založené na vzájemné úctě, spolupráci, toleranci, optimismu a zvládnutých emocích
- adekvátně vystupuje na veřejnosti, přiměřeně sebevědomě se prezentuje

Vychovatel:

- učí žáka rozvíjet a využívat jeho komunikativních dovedností, aktivně a cílevědomě vytváří prostor pro komunikaci mezi žákem a vychovatelem i žáky navzájem
- vede žáka k diskuzi o informacích a k věcné argumentaci, dává mu přitom prostor pro tvůrčí a svobodné vyjádření a řešení, je mu vzorem věcné a konstruktivní komunikace
- předává žákovi veškeré informace potřebné pro jeho zdravý a aktivní život v DM

4. Kompetence k řešení problémů**Žák:**

- vnímá problémové situace, rozpozná a pochopí problém, objasní jeho podstatu, rozčlení ho na segmenty a navrhuje postupné kroky nebo varianty jeho řešení
- využívá své schopnosti, vědomosti a dovednosti při samostatném řešení problémů, vyhledává informace k jejich řešení, pružně reaguje na nové situace
- ověřuje a kriticky interpretuje získané informace, pro své tvrzení najde důkazy a formuluje podložené závěry, ověřuje prakticky správnost metod zjišťování důvěryhodnosti informací užívaných při řešení problémů, osvědčené postupy aplikuje při řešení jiných problémových situací

- uplatňuje základní myšlenkové operace (srovnávání, třídění, analýzu, syntézu, indukci, dedukci, abstrakci, konkretizaci, generalizaci), ale i fantazii, intuici a představivost v poznávacích, učebních, pracovních a tvůrčích činnostech
- je otevřený k poznávání nových a originálních postupů a řešení problémů, nachází alternativy řešení, navrhuje varianty řešení problémů a zvažuje jejich přednosti, rizika a možné negativní důsledky

Vychovatel:

- učí žáka uplatňovat základní myšlenkové operace a postupy při řešení problémů, hodnotí kroky žáka při řešení problémů
- aktivně napomáhá žákovi adaptujícímu se na nové podmínky života především přenosem ověřených způsobů řešení problémů
- motivuje žáka k získávání informací potřebných k řešení problémů a ověřování jejich správnosti
- definuje, pomáhá hodnotit nebo i vytváří problémové situace, v nichž může žák uplatnit své kompetence k řešení problémů, při jejich řešení podporuje tvořivost a originalitu, pomáhá hodnotit rizika a možné negativní důsledky

5. Kompetence k volnému času

Žák:

- umí svůj volný čas žít, čelí nudě a prázdnotě, aktivně odpočívá
- uplatňuje zásady zdravého životního stylu, dokáže určit priority volného času a žije podle nich, odolává sociálně patologickým jevům
- využívá a akceptuje nabízené modely využití volného času, naplňuje a rozšiřuje své individuální zájmy, talent, schopnosti
- chápe význam rozvoje osobních zájmů a zdravého způsobu života pro psychickou, fyzickou a sociální kultivaci své osobnosti (osobnostní rozvoj)
- zapojuje se do organizace života v DM, osobně se podílí na organizaci a realizaci vzdělávání a výchovy

Vychovatel:

- vytváří a rozvíjí příležitosti k účelnému využití volného času v souladu se zájmy žáka
- učí žáka novým vědomostem a dovednostem, vede ho k tvořivosti a účasti na společné činnosti
- realizuje skupinový program sociální prevence, poskytuje žákovi informační servis
- vede žáka k poznání zásad zdravého životního stylu a jejich uplatňování ve vlastním životě, učení i v práci
- modernizuje obsah vlastní zájmové činnosti a metody skupinové práce s žáky, rozšiřuje nabídku spontánních aktivit pro žáky, podporuje svobodu, samostatnost, aktivitu

6. Kompetence občanské

Žák:

- stanovuje si osobní cíle vycházejících z jeho potřeb a zájmů, ale i z potřeb společnosti, sociální skupiny, zájmů celku
- je tolerantní, vstřícný, otevřený, ale i kritický k názorům druhých, chápe jejich potřeby a postoje, respektuje různorodost hodnot člověka, uplatňuje zásady slušné komunikace a demokratické způsoby řešení
- hájí svá práva i práva jiných, vystupuje proti jejich potlačování
- vnímá, přijímá, vytváří a rozvíjí etické, kulturní, sociální, ekologické, ekonomické a duchovní hodnoty, zaujímá k nim odpovědné postoje
- chová se zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví člověka, poskytuje účinnou pomoc
- rozhoduje se tak, aby svým chováním a jednáním neohrožoval a nepoškozoval sebe a jiné, přírodu, životní prostředí a hodnoty vytvořené člověkem
- aktivně se zapojuje do občanského života svého okolí a společnosti, orientuje se ve složitostech demokratické, pluralitní společnosti, chápe je a participuje na řešení jejich problémů

Vychovatel:

- výchovně využívá prožitků žáka, kdy celkové klima DM (vztahy mezi všemi subjekty vzdělávání založené na spolupráci, partnerství, dialogu a respektu) vytváří demokratickou atmosféru
- motivuje žáka k projevení názoru, diskuzi a rozhodnutí celku, rozvíjí schopnosti kritického a tvořivého myšlení, empatie, argumentace a prezentace názorů, schopnosti kompromisu a schopnosti obhajovat lidská práva a svobody svá i jiných
- vede žáka k dodržování pravidel a spravedlivě je hodnotí, objasňuje význam řádu pro fungování společenství (pokoj, výchovná skupina, DM), vychovává k úctě k zákonu
- podporuje zainteresovaný postoj k životu, rozvíjí disciplinovanost, toleranci, ochotu pomáhat, respektovat odlišnosti
- vede žáky k odpovědnému jednání a výchovně využívá situace, kdy žák neohrožuje a nepoškozuje sebe a jiné, přírodu, životní prostředí a hodnoty vytvořené člověkem

C. ČASOVÝ PLÁN VÝCHOVY A VZDĚLÁVÁNÍ

I. PLÁN VÝCHOVY A VZDĚLÁVÁNÍ PRO ŽÁKY 1. ROČNÍKŮ

1. SOCIALIZACE ŽÁKA

- 1.1 Poznávat nové žáky, jejich osobnost, zvláštnosti, zájmy, rodinné zázemí a vztahy k vrstevníkům.
T: září - listopad
- 1.2 Naučit se být sám, mimo domov. Zapojovat postupně žáky do života a provozu DM.
T: září - prosinec
- 1.3 Najít si své místo ve skupině, poznat ostatní členy, adaptovat se na život ve skupině, vytvářet si vztah ke skupinovému vychovateli.
T: září - březen
- 1.4 Učit žáky komunikačním dovednostem, umět se kultivovaně vyjadřovat, posilovat mluvní i mimo mluvní projevy, učit se naslouchat druhým.
T: celoročně
- 1.5 Znat svá práva a v jejich duchu i jednat.
T: celoročně
Znat Vnitřní řád DM, bezpečnostní, protipožární a hygienické předpisy.
T: září, leden

2. ZDRAVÝ ŽIVOTNÍ STYL

- 2.1 Poznávat a nacházet možnosti aktivního využívání volného času v rámci domova mládeže i mimo. Rozvíjet osobnost žáka, jeho nadání, rozumové i fyzické schopnosti v co nejširším objemu.
T: celoročně
- 2.2 Vytvářet u žáků žádoucí hygienické a stravovací návyky, sladit osobní návyky a normami uplatňovanými v DM.
T: září - leden
- 2.3 Orientovat se v základních názorech na zdraví, na to, co je a není zdravé, co může zdraví prospět a co ho poškozuje. Rozpoznat situace ohrožující zdraví, vyjádřit svůj názor.
T: celoročně

3. POZNÁVÁNÍ A ROZVOJ VLASTNÍ OSOBNOSTI, ŽIVOTNÍ ŽEBŘÍČEK HODNOT

- 3.1 Směřovat k porozumění sobě samému, vyznat se ve svých citech, myšlení a prožívání.
T: celoročně
- 3.2 Výchova k organizačním dovednostem, umění poznávat a učit se, osvojovat si různé jevy ve škole i v životě mimo školu. Pěstovat u žáků mediální gramotnost.
T: říjen - květen
- 3.3 Výchova k odpovědnosti vůči sobě i druhým, ve vztahu k přírodě a k životnímu prostředí, vytváření environmentálních postojů.
T: průběžně

II. PLÁN VÝCHOVY A VZDĚLÁVÁNÍ PRO ŽÁKY 2 a 3. ROČNÍKŮ

1. SOCIALIZACE ŽÁKA

- 1.1 Rozvíjet sociální dovednosti pro život s druhými lidmi, porozumět sociální skupině, v níž žák žije, tvořit kvalitní mezilidské vztahy.
T: průběžně
- 1.2 Uvědomovat si přirozenost a hodnotu rozmanitosti, variability, různosti projevů života, lidských kultur každého jednotlivého člověka a respektovat je.
T: průběžně
- 1.3 Rozvíjet komunikační dovednosti, učit se přesné a pozitivní komunikaci. Umět komunikovat s druhým pohlavím. Chovat se kultivovaně a zodpovědně ve vztahu k opačnému pohlaví.
T: říjen - květen
- 1.4 Dítě – odpovědný uživatel svých práv. Dbát na ochranu majetku a dodržování Vnitřního řádu DM, bezpečnostních, protipožárních a hygienických předpisů
T: září, leden – VŘ DM, ostatní průběžně

2. ZDRAVÝ ŽIVOTNÍ STYL

- 2.1 Vést žáky k aktivnímu zapojování se do činností a aktivit podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností. Podporovat seberealizaci každého mladého člověka a motivovat ho k aktivní účasti na vlastním utváření i na rozvoji společnosti.
T: celoročně
- 2.2 Uplatňovat osvojené preventivní způsoby chování v denním režimu, uvažovat a jednat v souladu s preventivní ochranou zdraví v každé životní situaci.
T: září - červen

3. POZNÁVÁNÍ A ROZVOJ VLASTNÍ OSOBNOSTI, ŽIVOTNÍ ŽEBŘÍČEK HODNOT

- 3.1 Hledat pozitivní hodnoty v sobě samém a vytvářet vyvážené sebepojetí jako základ dalších dovedností.
T: průběžně
- 3.2 Rozvíjet svoje studijní dovednosti, mít své životní plány, pracovat na sobě samém, uvědomit si hodnotu lidské spolupráce. Pěstování mediální gramotnosti.
T: říjen – červen
- 3.3 Vzbudit zájem o životní prostředí a společnost jako celku založený na aktivním přístupu. Výchova k jednání směřujícímu k zajištění trvale udržitelného rozvoje života na zemi.
T: listopad - květen

III. PLÁN VÝCHOVY A VZDĚLÁVÁNÍ PRO ŽÁKY 4. ROČNÍKŮ

1. SOCIALIZACE ŽÁKA

- 1.1 Cítit zodpovědnost za život ve svobodné společnosti v duchu porozumění, míru, snášenlivosti, rovnosti pohlaví a přátelství mezi všemi národy, etnickými, národnostními a náboženskými skupinami.
T: listopad - březen
- 1.2 Hledat cesty jak čelit zátěžím vyplývajícím z charakteru života v dané době. Tvořit kvalitní mezilidské vztahy.
T: průběžně
- 1.3 Osvojovat si zásady účelové efektivní komunikace. Orientovat se ve společenském životě.
T: celoročně
- 1.4 Mít ucelený názor na partnerské vztahy, rodičovství a reprodukční zdraví.
T: listopad - březen
- 1.5 Aktivně se podílet na naplňování práv a povinností. Orientovat se v právním řádu. Dbát na ochranu majetku a dodržování Vnitřního řádu DM, bezpečnostních, protipožárních a hygienických předpisů.
T: září, leden, ostatní průběžně

2. ZDRAVÝ ŽIVOTNÍ STYL

- 2.1 Chápat zdraví, zdatnost, výkonnost jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody, která významně ovlivňuje výběr profesní dráhy, životního partnera i vlastních zájmů. Příprava na volnočasový život v dospělosti.
T: září - duben
- 2.2 Jednat v souladu s preventivní ochranou svého zdraví i dalších občanů. Samostatně využívat osvojené kompenzační a relaxační techniky k překonávání únavy a stresu v období zvýšených nároků a při zátěžových situacích.
T: září - duben

3. POZNÁVÁNÍ A ROZVOJ VLASTNÍ OSOBNOSTI, ŽIVOTNÍ ŽEBŘÍČEK

- 3.1 Vytvořit a udržet si maximum osobní stability, vyrovnávat se s riziky, pečovat o své psychosomatické zdraví. Být odolný vůči nárokům školy, zvládnout studium a uspět při maturitních zkouškách.
T: listopad - květen
- 3.2 Rady a uplatnění pro budoucí absolventy středních škol. Umět ukázat své schopnosti, rady jak získat zkušenosti, kde hledat práci.
T: březen - květen

D. OBSAH A FORMY VÝCHOVY A VZDĚLÁVÁNÍ

I. OBSAH A FORMY VÝCHOVY A VZDĚLÁVÁNÍ PRO ŽÁKY 1. ROČNÍKŮ

1. SOCIALIZACE ŽÁKA

1.1. Poznávat nové žáky, jejich osobnost, zvláštnosti, zájmy, rodinné zázemí a vztahy k vrstevníkům.

Metody, formy, prostředky: pozorování, diagnostické rozhovory, vést k zapojování se do činnosti DM, podporovat spolupráci s rodiči a zapojení rodiny do dění DM

Posilované a rozvíjené kompetence: k. sociální a personální, k. komunikativní, k. občanské

1.2. Naučit se být sám, mimo domov. Zapojovat postupně žáky do života a provozu DM.

Metody, formy, prostředky: seznámit se s prostředím, vycházky po Chrudimi, participace žáků – volba zástupců do domovního parlamentu, pozorování, řízené rozhovory, vytvářet pozitivní prostředí ve výchovné skupině a na patře, výchova k samoobslužným činnostem, soutěž o nejlepší pokoj v úklidu, sjednocovat výchovnou skupinu prostřednictvím kvalitních skupinových sezení

Posilované a rozvíjené kompetence: k. sociální a personální, k. komunikativní, k. k řešení problémů, k. občanské

1.3. Najít si své místo ve skupině, poznat ostatní členy, adaptovat se na život ve skupině, vytvářet si vztah ke skupinovému vychovateli.

Metody, formy, prostředky: vytváření vzájemné úcty, oboustranná komunikace, dohoda, dosažení kompromisu, asertivní jednání, usměrňování, korigování chování žáků, jejich praktické postoje v každodenním životě, hodnotit chování, diferencovat dobro, zlo, čestnost, nečestnost, morální spravedlnost, nespravedlnost, respektovat a podporovat iniciativu žáka, rozdělení kompetencí vychovatele ve vztahu k žákovi, vždy pomoci, podpořit, posílit žáka v situacích, kdy není schopný dosáhnout to, co se od něho očekává

Posilované a rozvíjené kompetence: k. sociální a personální, k. komunikativní, k. k řešení problémů, k. občanské

1.4. Učit žáky komunikačním dovednostem, umět se kultivovaně vyjadřovat, posilovat mluvní i mimo mluvní projevy, učit se naslouchat druhým.

Metody, formy, prostředky: užívat mírný tón projevu, oslovovat jmény, nebýt netrpělivý, vyjadřovat jasně a zřetelně svá přání, potřeby a záměry, nezdůrazňovat vlastní osobu, oceňovat kladně druhé, učit se pracovat v týmu, společenské chování – nedílná součást lidské kultury

Posilované a rozvíjené kompetence: k. sociální a personální, k. komunikativní, k. občanské

1.5. Znat svá práva a v jejich duchu i jednat.

Znat Vnitřní řád DM, bezpečnostní, protipožární a hygienické předpisy.

Metody, formy, prostředky: respektovat Úmluvu o právech dítěte, budovat otevřené, kamarádské a bezpečné vztahy mezi všemi členy DM, dotazníky, rozhovory, pozorování, sociogram – strom, vyjasnit si projevy domácího násilí, reagovat na každý akt násilí okamžitě a úměrně jeho závažnosti, výchovná opatření, pololetní hodnocení výchovné skupiny, hodnotící dopisy pro rodiče, vést žáky k dobrovolnému dodržování a respektování zásad VŘ DM, seznamovat žáky s možnými riziky a nebezpečím při pobytu v DM, vyžadovat od žáků dodržování bezpečnostních a hygienických předpisů z důvodů ochrany zdraví a bezpečnosti všech žáků

Posilované a rozvíjené kompetence: k. sociální a personální, k. komunikativní, k. řešení problémů, k. občanské

2. ZDRAVÝ ŽIVOTNÍ STYL

2.1. Poznávat a nacházet možnosti aktivního využívání volného času v rámci domova mládeže i mimo. Rozvíjet osobnost žáka, jeho nadání, rozumové i fyzické schopnosti v co nejširším objemu.

Metody, formy, prostředky: podávat informace, ukázky práce jednotlivých klubů, zájmových útvarů, motivovat žáky, diagnostický dotazník ke zjištění zájmů, zálib a talentu, rozvoj sportovních a pohybových aktivit v tradičních i moderních sportech (aerobic, florbal, jóga, kopaná, kulturistika, košíková, nohejbal, odbíjená, plavání, stolní tenis, střelba, vybíjená), rozvoj kulturních aktivit (četba, dramatická výchova – divadlo, tanec, poslech hudby, návštěva výstav, představení v kině a v divadle, muzikály, koncerty), ovlivňovat a podporovat individuální činnost jednotlivých žáků (sběratelství, individuální sporty a zájmy), jazykové kluby, pohyby a hry v přírodě, turistika

Posilované a rozvíjené kompetence: k. k volnému času, k. občanské

2.2. Vytvářet u žáků žádoucí hygienické a stravovací návyky, sladit osobní návyky a normami uplatňovanými v DM.

Metody, formy, prostředky: poučení žáků, kontroly, dodržování denního režimu, organizace dne zdraví, vytvářet a prohlubovat u žáků potřebu žít v čistém a upraveném prostředí, vyžadovat od nich pečlivost a svědomitost při práci, samoobslužné činnosti

Posilované a rozvíjené kompetence: k. sociální a personální, k. k volnému času, k. občanské

2.3. Orientovat se v základních názorech na zdraví, na to, co je a není zdravé, co může zdraví prospět a co ho poškozuje. Rozpoznat situace ohrožující zdraví, vyjádřit svůj názor.

Metody, formy, prostředky: upevňovat zdravý životní styl a duševní rovnováhu, ukázat žákům širokou paletu možností, jak zdravě žít, poukazovat na nebezpečí nepřiměřeného a nevhodného stravování, nedostatečnou péči o tělesnou schránku, svěřit se se zdravotním problémem, protikuřácká kampaň – přesvědčovat žáky o škodlivosti kouření, anketa, dotazníky, plnění MSPP, zvládnout zásady první pomoci, znát zásady chování při mimořádných událostech, evakuační zavazadlo

3. POZNÁVÁNÍ A ROZVOJ VLASTNÍ OSOBNOSTI, ŽIVOTNÍ ŽEBŘÍČEK HODNOT

3.1. Směřovat k porozumění sobě samému, vyznat se ve svých citech, myšlení a prožívání.

Metody, formy, prostředky: jednání a komunikace - uznání, oceňování kvalit, schopností a pozitivních vlastností, používání pochval, posilování sebedůvěry, pocitu vlastní hrdosti, individuální a společenské svobody, rozvíjet svoji jedinečnost, originalitu, vytvářet pocit kontroly nad prožitou částí života, cenit si individuálních úspěchů i úspěchů ostatních, umět se poučit z nezdarů a neúspěchů, jak řešit nesmělost, nejistotu a komplex méněcennosti

Posilované a rozvíjené kompetence: k. k učení a sebevzdělávání, k. sociální a personální, k. k řešení problémů

3.2. Výchova k organizačním dovednostem, umění poznávat a učit se, osvojovat si různé jevy ve škole i v životě mimo školu. Pěstovat u žáků mediální gramotnost.

Metody, formy, prostředky: přispívat k uplatňování a prohlubování vědomostí získaných ve škole, pomáhat slabším žákům zvládnout domácí přípravu do školy, jak řešit problémy s učením, vstupní test, motivační cvičení, rozvoj schopnosti koncentrace, cvičení paměti, myšlení, test školních úspěchů, metody a způsoby učení, umět vhodně zacházet s mediálními informacemi, učit se využívat média pro své sebevzdělávání, umět kriticky filtrovat prezentované informace, analyzovat je a využít, upřednostňovat vlastní smyslové zážitky, komunikace a hry před médii

Posilované a rozvíjené kompetence: k. k učení a sebevzdělávání, k. sociální a personální, k. komunikativní, k. k řešení problémů

3.3. Výchova k odpovědnosti vůči sobě i druhým, ve vztahu k přírodě a k životnímu prostředí, vytváření enviromentálních postojů.

Metody, formy, prostředky: organizování společné péče o majetek na ložnici i v budově a jejím okolí, hospodárné zacházení se zdroji vody a energie, diagnostické pohovory na téma – můj hodnotový žebříček, odbourávání záškoláctví a jiných poruch chování, chápat vzájemnou závislost společnosti, ekonomiky a životního prostředí, chápat potřeby a práva budoucích generací ve vztahu k přírodě, využívat netradiční a přírodní materiály na výzdobu a estetickou úpravu prostor DM

Posilované a rozvíjené kompetence: k. sociální a personální, k. k řešení problémů, k. občanské

II. OBSAH A FORMY VÝCHOVY A VZDĚLÁVÁNÍ PRO ŽÁKY 2 a 3. ROČNÍKŮ

1. SOCIALIZACE ŽÁKA

1.1. Rozvíjet sociální dovednosti pro život s druhými lidmi, porozumět sociální skupině, v níž žák žije, tvořit kvalitní mezilidské vztahy.

Metody, formy, prostředky: učit se využívat zásady empatie při komunikaci s druhými lidmi, sociální aktivity – péče o postižené, humanitární práce, mezigenerační pomoc, obnova okolí, apod., společně pracovat, učit se demokraticky jednat, rozhodovat a osvojovat si zásady aktivního občanství, posilovat u žáků úctu k rodičům

Posilované a rozvíjené kompetence: k. sociální a personální, k. komunikativní, k. k řešení problémů, k. občanské

1.2. Uvědomovat si přirozenost a hodnotu rozmanitosti, variability, různosti projevů života, lidských kultur, každého jednotlivého člověka a respektovat je.

Metody, formy, prostředky: naučit se přijímat hlediska jiných etnických nebo náboženských skupin, poznávat jiné kultury, vést žáky k toleranci k odlišnosti jiných kultur, zvyků, životnímu stylu a hodnotám, podporovat výměnné pobyty doma i v zahraničí, organizace besed s cílem poznat jiné země a život jejich obyvatel, potlačovat sebemenší projevy rasismu či nesnášenlivosti, posilovat u žáků úctu ke své vlastní kultuře, jazyku a hodnotám země

Posilované a rozvíjené kompetence: k. sociální a personální, k. k řešení problémů, k. občanské

1.3. Rozvíjet komunikační dovednosti, učit se přesné a pozitivní komunikaci. Umět komunikovat s druhým pohlavím. Chovat se kultivovaně a zodpovědně ve vztahu k opačnému pohlaví.

Metody, formy, prostředky: umět obhájit své názory, neužívat silné výrazy, výhrady, dokázat navrhnout kompromis ve sporných otázkách, umět ustoupit v nepodstatných věcech, dokázat se včas omluvit, dokázat se podřídit většině, nácvik srozumitelné komunikace, respektovat názory druhých, neznamená se s nimi ztotožnit, výchova mladých lidí k uvědomělému manželství a zodpovědnému rodičovství, jak překonávat citové problémy, jak řešit problémy s partnerskými vztahy, uplatňovat na veřejnosti ve svých citových projevech vhodnou míru zdrženlivosti a studu, objasňovat

a opakovat nebezpečí viru HIV, jak se chránit před AIDS

Posilované a rozvíjené kompetence: k. sociální a personální, k. komunikativní, k. k řešení problémů, k. občanské

1.4. Dítě – odpovědný uživatel svých práv. Dbát na ochranu majetku a dodržování Vnitřního řádu DM, bezpečnostních, protipožárních a hygienických předpisů

Metody, formy, prostředky: dodržovat a respektovat práva dětí na vlastní názor, na svobodnou volbu, nediskriminaci, na ochranu před násilím, na ochranu soukromí, na volný čas, participace žáků – podílet se na tvorbě návrhů týkajících se problematiky života v DM, ale i obce, ve které děti žijí, účast na zvelebování DM a obce v mezích svých možností, mít možnost navrhnout, doporučovat náměty, žádat vysvětlení, mít možnost spolurozhodovat, volit, hlasovat, hodnotit, nést zodpovědnost (podíl zodpovědnosti) za realizaci přijatých rozhodnutí, vést žáky k dobrovolnému dodržování a respektování zásad VŘ DM, seznamovat žáky s možnými riziky a nebezpečím při pobytu v DM

Posilované a rozvíjené kompetence: k. sociální a personální, k. k řešení problémů, k. občanské

2. ZDRAVÝ ŽIVOTNÍ STYL

2.1. Vést žáky k aktivnímu zapojování se do činností a aktivit podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností. Podporovat seberealizaci každého mladého člověka a motivovat ho k aktivní účasti na vlastním utváření i na rozvoji společnosti.

Metody, formy, prostředky: pozitivní motivace, působení osobního příkladu vychovatele, zaměřovat se na nové a alternativní druhy zájmové činnosti – nové druhy sportu, solidární a charitativní aktivity, mobilitu mládeže, posilovat zdravé sebevědomí žáků a povzbuzovat je v kvalitní zájmové činnosti, podporovat jejich záliby a koníčky, zapojovat je do sportovních a pohybových aktivit v DM - aerobic, kopaná, odbíjená, vybíjená, košíková, nohejbal, stolní tenis, kulturistika, florbal, plavání, střelba, jóga) a rozvíjet jejich kulturní aktivity - četbu, divadlo, tanec, poslech hudby, návštěvy výstav, muzikálů, koncertů a představeních v kině a v divadle, vytvářet příjemnou atmosféru a estetické prostředí v prostorách DM

Posilované a rozvíjené kompetence: k. sociální a personální, k. k řešení problémů, k. k volnému času

2.2. Uplatňovat osvojené preventivní způsoby chování v denním režimu, uvažovat a jednat v souladu s preventivní ochranou zdraví v každé životní situaci.

Metody, formy, prostředky: efektivně působit proti sociálně patologickým jevům a patologickým závislostem – záškoláctví, šikana, delikvence, kriminalita, tabák, alkohol a další drogy, gamblerství, internetová a počítačová závislost, prevence – nepodceňovat význam základních informací o drogách a jejich problému spojených se zneužíváním drog, pomáhat dětem a dospívajícím snižovat rizika spojená se zneužíváním drog, viz přílohy MSPP a protidrogová prevence, umět se zodpovědně rozhodovat ve prospěch zdravých stravovacích návyků, znát zdravotní rizika spojená s poruchami příjmu potravy, zvládnout zásady první pomoci, znát zásady chování při mimořádných událostech, organizace a nácvik evakuace

Posilované a rozvíjené kompetence: k. sociální a personální, k. řešení problémů, k. k volnému času, k. občanské

3. POZNÁVÁNÍ A ROZVOJ VLASTNÍ OSOBNOSTI, ŽIVOTNÍ ŽEBŘÍČEK HODNOT

3.1. Hledat pozitivní hodnoty v sobě samém a vytvářet vyvážené sebepojetí jako základ dalších dovedností.

Metody, formy, prostředky: vedení jedinců k vyrovnanosti a k optimismu, být dobrým posluchačem a umět naslouchat, vytvářet pozitivní vztah k lidem i sobě samému, rozvíjet zvědavost a nadšení pro věc, získávat a přebírat zodpovědnost, využít úspěšných a aktivních jedinců jako pojítko výchovné skupiny a prostřednictvím těchto jedinců zapojit ostatní, seznamovat žáky s existencí různých sekt, náboženských směrů a společností, přesvědčovat žáky o kvalitě jejich osobnosti, upozorňovat je na nebezpečí manipulace, zasahování do životních postojů a ovládání jedinců jinými osobami

Posilované a rozvíjené kompetence: k. sociální a personální, k. komunikativní, k. k řešení problémů, k. občanské

3.2. Rozvíjet svoje studijní dovednosti, mít své životní plány, pracovat na sobě samém, uvědomit si hodnotu lidské spolupráce. Pěstování mediální gramotnosti.

Metody, formy, prostředky: hodnocení školní úspěšnosti a rolí žáka, pěstovat odvahu k samostatnosti, k pátrání po neznámém, pěstovat vůli k dokončení rozdělaného díla nebo práce, podporovat schopnosti žáků vyrovnávat se s různými typy mediovaného sdělení, podívat se na ně zdravým rozumem, umět je využít, podporovat četbu kvalitní literatury a časopisů, kniha – důležitá součást osobnosti, nacházet zdroje čtenářských aktivit, zábavnými formami práce učit žáky poznávat kvalitní literární díla, rozšiřovat jejich poznatky z oblasti literatury a z dějin našeho národa, literární soutěže, besedy, kvízy

Posilované a rozvíjené kompetence: k. k učení a sebevzdělávání, k. sociální a personální, k. k řešení problémů, k. občanské

3.3. Vzbudit zájem o životní prostředí a společnost jako celku založený na aktivním přístupu. Výchova k jednání směřujícímu k zajištění trvale udržitelného rozvoje života na zemi.

Metody, formy, prostředky: rozvíjet a upevňovat přirozený vztah žáků k přírodě, lidským výtvarům a památkám, neplýtvat přírodními zdroji a energií, nevytvářet zbytečný odpad, třídit pevný odpad, využívat hygienicky nezávadný odpad při výtvarné a tvořivé činnosti, akce ke Dni země, péče o okolí, pravidelný úklid úseků, výroba nástěnek, plakátů a poutačů

Posilované a rozvíjené kompetence: k. sociální a personální, k. k volnému času, k. občanské

III. OBSAH A FORMY VÝCHOVY A VZDĚLÁVÁNÍ PRO ŽÁKY 4. ROČNÍKŮ

1. SOCIALIZACE ŽÁKA

1.1 Cítit zodpovědnost za život ve svobodné společnosti v duchu porozumění, míru, snášenlivosti, rovnosti pohlaví a přátelství mezi všemi národy, etnickými, národnostními a náboženskými skupinami.

Metody, formy, prostředky: učit se společenské angažovanosti, solidaritě, iniciativě, toleranci, interkulturní výchově, kritickým postojům a intelektuální nezávislosti, sebedůvěře, podporovat prosociální chování zaměřeno na pomoc nebo prospěch jiných osob, skupin nebo společenských cílů bez očekávání odměny

Posilované a rozvíjené kompetence: k. sociální a personální, k. k řešení problémů, k. občanské

1.2 Hledat cesty jak čelit zátěžím vyplývajícím z charakteru života v dané době. Tvořit kvalitní mezilidské vztahy.

Metody, formy, prostředky: vědomě se podílet na vytváření harmonické osobnosti, vytvářet pocit zodpovědnosti za svoje zdraví, naučit se odstraňovat následky stresových situací, naučit se relaxovat, pracovat s energií, být schopen přijímat názory druhých jako možná východiska pro svůj další rozvoj, nácvik sebeovládání v situacích, kdy se nedějí věci podle mé představy, nácvik dovedností výhodných pro spolupráci – jasná komunikace, argumentace, řešení problémů, vztah ve dvojici – jak řešit problémy s partnerskými vztahy, kvalita vztahu – důvěra, upřímnost, svoboda, dobré rodinné vztahy – co jim pomáhá

Posilované a rozvíjené kompetence: k. sociální a personální, k. komunikativní, k. k řešení problémů, k. občanské

1.3 Osvojovat si zásady účelové efektivní komunikace. Orientovat se ve společenském životě.

Metody, formy, prostředky: otevřenost při jednání s vrstevníky a s dospělými, asertivnost, účelná spolupráce, umění vyjednávat, řešení problémových či konfliktních situací, respektovat názory druhých, umět ukončit komunikaci, zopakovat si znalosti společenského chování a jednání, upevňovat potřebné společenské návyky a dovednosti, získat jistotu ve společenských situacích

Posilované a rozvíjené kompetence: k. sociální a personální, k. komunikativní, k. k řešení problémů

1.4 Mít ucelený názor na partnerské vztahy, rodičovství a reprodukční zdraví.

Metody, formy, prostředky: vést mladé lidi k hodnotným vztahům a pevnému partnerskému vztahu, rodina – základ společnosti, rozhodovat se zodpovědně ve vztahu k opačnému pohlaví, odsuzovat konzumní sexualitu, promiskuitu

Posilované a rozvíjené kompetence: k. sociální a personální, k. komunikativní, k. k řešení problémů, k. občanské

1.5 Aktivně se podílet na naplňování práv a povinností. Orientovat se v právním řádu. Dbát na ochranu majetku a dodržování Vnitřního řádu DM, bezpečnostních, protipožárních a hygienických předpisů.

Metody, formy, prostředky: základní přístup při každé činnosti - výchova občana demokratické společnosti založené na respektování a realizaci práv člověka a sociálních skupin, na toleranci, rovnosti pohlaví a interkulturalitě, právní minimum – nejdůležitější právní normy, umět se v nich orientovat, trestný čin a přestupek, umět rozpoznat své protiprávní jednání, Ústava, Listina základních práv a svobod, vést žáky k dobrovolnému dodržování a respektování zásad VŘ DM, připomínat žákům rizika a nebezpečí při pobytu v DM, vyžadovat od žáků dodržování bezpečnostních a hygienických předpisů z důvodů ochrany zdraví a bezpečnosti všech žáků

Posilované a rozvíjené kompetence: k. sociální a personální, k. k řešení problémů, k. občanské

2. ZDRAVÝ ŽIVOTNÍ STYL

2.1 Chápat zdraví, zdatnost, výkonnost jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody, která významně ovlivňuje výběr profesní dráhy, životního partnera i vlastních zájmů. Příprava na volnočasový život v dospělosti.

Metody, formy, prostředky: ovlivňovat úroveň volnočasového života, působit na různé stránky osobnosti – znalosti, dovednosti, sociální kompetence, používat zdravé způsoby posilování sebevědomí, zdravá výživa, dobře zvládat své životní role, zvyšovat odolnost vůči zátěži, naučit se hospodařit se svými silami, myšlenkami i tvůrčími schopnostmi, bezpečné rodinné prostředí, být schopný dobře zpracovat problémy a nepříjemné zážitky, vytvářet příjemnou atmosféru a estetické prostředí, podporovat a prohlubovat kvalitní zájmovou činnost, záliby a koníčky, zapojovat se do pohybové a sportovní činnosti, rozvíjet kulturní aktivity

Posilované a rozvíjené kompetence: k. sociální a personální, k. k volnému času, k. občanské

2.2 Jednat v souladu s preventivní ochranou svého zdraví i dalších občanů. Samostatně využívat osvojené kompenzační a relaxační techniky k překonávání únavy a stresu v období zvýšených nároků a při zátěžových situacích.

Metody, formy, prostředky: plnění MSPP a protidrogová prevence (viz. příloha č. 6 a osnova, bod F), umět se zodpovědně rozhodovat ve prospěch zdravých stravovacích návyků, znát zdravotní rizika spojená s poruchami příjmu potravy, zvládnout zásady první pomoci, znát zásady chování při mimořádných událostech, organizace a nácvik evakuace, znát výhody relaxace, nácvik relaxačních technik pro použití v praxi, další tipy, jak se uklidnit

Posilované a rozvíjené kompetence: k. k učení a sebevzdělávání, k. sociální a personální, k. k volnému času

3. POZNÁVÁNÍ A ROZVOJ VLASTNÍ OSOBNOSTI, ŽIVOTNÍ ŽEBŘÍČEK

3.1 Vytvořit a udržet si maximum osobní stability, vyrovnávat se s riziky, pečovat o své psychosomatické zdraví. Být odolný vůči nárokům školy, zvládnout studium a uspět při maturitních zkouškách.

Metody, formy, prostředky: učit se systematickosti, organizačním schopnostem a dovednostem při přípravě na maturitní zkoušky, vytvářet podmínky pro realizaci vlastních nápadů a vlastní tvorbu, pěstovat vůli k dokončení rozdělaného díla nebo práce, rozvíjet pocit hrdosti na svoji profesi a společenskou prestiž, neúspěch není porážka, jak se vypořádat s příznaky trémy – tréninky

Posilované a rozvíjené kompetence: k. k učení a sebevzdělávání, k. sociální a personální, k. k řešení problémů, k. k volnému času

3.2 Rady a uplatnění pro budoucí absolventy středních škol. Umět ukázat své schopnosti, rady jak získat zkušenosti, kde hledat práci.

Metody, formy, prostředky: jak napsat životopis, příprava na přijímací zkoušky na VŠ, příprava na pohovor při výběrovém řízení, první dojem – oblečení, *mluvní projev, řeč těla, pracovní smlouva, tipy a rady, jak uspět v nové práci*, jak ukázat své schopnosti, jak uspět v zahraničí

Posilované a rozvíjené kompetence: k. k učení a sebevzdělávání, k. komunikativní, k. k řešení problémů, k. občanské

E. Organizační směrnice k umístění žáků do DM

I. Obecné podmínky

Podle § 4 vyhlášky č. 108/2005 Sb., o školských výchovných a ubytovacích zařízeních a školských účelových zařízeních ve znění pozdějších předpisů o umístování žáků a studentů v domově rozhoduje ředitel.

Toto rozhodnutí se vydává vždy na jeden školní rok a není správním aktem.

Ubytování v DM není pro žáky nárokové.

Příhlášku na DM podává zákonný zástupce žáka nebo žák, pokud je zletilý.

II. Kritéria platná pro umístění žáků

V situaci, kdy bude o ubytování v DM větší zájem, než je jeho kapacita, jsou stanovena tato kritéria pro umístování žáků a studentů v domově mládeže:

1. Žáci SPŠ Chrudim bez rozdílu ročníku a vzdálenosti trvalého bydliště od školy.
2. Žáci ostatních středních škol v Chrudimi podle vzdálenosti místa trvalého bydliště od místa školy, doby potřebné k dojíždění a obtížnosti dopravního spojení.
3. Žáci ostatních škol podle ročníků, kdy žáci nižších ročníků mají přednost před žáky vyšších ročníků.
4. Studenti VOŠ.

Další kritéria pro žáky ubytované v DM:

1. Dodržování vnitřního řádu DM v předchozím školním roce – stupeň ukázněnosti žáka.

III. Termíny a organizační postup podání přihlášek a umístování žáků

- a) Přihlášky na ubytování v domově mládeže budou pro zájemce z řad rodičů žáků přijímaných do 1. ročníků zaslány poštou nebo předány osobně po skončení přijímacího řízení na jejich osobní, písemnou nebo telefonickou žádost. Přihlášky lze podávat i v průběhu školního roku.
- b) Žákům ubytovaným v DM přihlášky předají skupinový vychovatelé každoročně do 10. 5.
- c) Přihlášky zasílají zletilí žáci a studenti nebo zákonní zástupci nezletilých žáků řádně vyplněné na adresu domova mládeže každoročně do 15. 6. Žáci ubytovaní v DM mohou také přihlášku předat skupinovému vychovateli do 15. 6.
- d) Zletilí žáci a studenti nebo zákonní zástupci nezletilých žáků budou o umístění nebo neumístění do domova mládeže písemně vyrozuměni každoročně nejpozději do 30. 6. Při žádosti v průběhu roku do 15ti dnů.

IV. Podmínky ukončení ubytování v DM v průběhu školního roku

Během školního roku ukončí ředitel umístění v domově mládeže pokud:

- a) o to požádá písemně zákonný zástupce žáka (zletilý žák) nejpozději do 20. dne předcházejícího měsíce, kdy žádá o ukončení pobytu
- b) zákonný zástupce nebo zletilý žák neuhradí příspěvek na úhradu nákladů spojených s ubytováním a stravováním po dobu dvou měsíců s výjimkou vážných důvodů, které mohou dočasně bránit poukázání příspěvku
- c) žák přestal být žákem střední školy nebo mu bylo povoleno přerušování studia
- d) žákovi bylo ukončeno ubytování v DM pro porušování Vnitřního řádu DM a ředitel SPŠ rozhodl podle ustanovení § 165 odst. 2 písm. j), § 183 odst. 1 a § 31 odst. 2 a 4 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) ve znění pozdějších předpisů a v souladu se zákonem 500/2004 Sb., správní řád ve znění pozdějších předpisů o vyloučení žáka z ubytování
- e) žák složí maturitní nebo závěrečné zkoušky

F. Prostorové a materiálně technické zabezpečení

Domov mládeže je domovem mládeže I. kategorie s kapacitou 190 ubytovacích míst. Ubytovací prostory jsou rozděleny do 4 pater s celkovým počtem 57 ložnic:

- 38 pokojů 2 až 3 lůžkových
- 19 pokojů 4 lůžkových

Počet výchovných skupin je při plném obsazení 7 s průměrným počtem 27 žáků na jednu výchovnou skupinu.

Přibližně 45% ubytovaných žáků tvoří žáci SPŠ Chrudim. DM ubytovává také žáky ostatních chrudimských středních škol, převážně žáky ze SOŠ a SOU obchodu a služeb a z HŠB.

Další prostory:

- 4 samostatné čajové kuchyňky se základním vybavením
- 4 velké společenské místnosti, 2 malé klubovny a 1 malá studovna s celkovou výměrou 431 m²
- 4 kanceláře pro vychovatele
- 3 garsoniéry pro vychovatele se sociálním zařízením
- 1 garsoniéra s možností využití jako izolace se samostatným sociálním zařízením
- sklad prádla

Podmínky pro sportovní a pohybové výchovy a aktivity:

Prostorové podmínky v DM umožňují provozovat

- 1) malou posilovnu, která je v provozu 6 hodin denně s maximálním počtem 5 cvičenců za hodinu
- 2) velkou posilovnu v budově školy – organizovaná návštěva formou kroužku 1 – 2x týdně
- 3) malou tělocvičnu, která je využívána na kondiční a relaxační cvičení od 14.00 do 20.00 hod.
- 4) velkou tělocvičnu v budově školy, kde probíhají sportovní hry (sálová kopaná, odbíjená, florbal, košíková) a organizované sportovní turnaje a přátelské zápasy, tělocvična je k dispozici na jaře a na podzim denně od 16.00 do 21.00 hod., od listopadu do března 10 hodin v týdnu
- 5) vestibul před jídelnou, který je využíván na stolní tenis denně od 14.00 do 21.00 hod.
- 6) venkovní hřiště za budovou školy, které je využíváno na podzim a na jaře a prostor před vchodem, kde je umístěn venkovní betonový stůl na stolní tenis

Podmínky pro individuální program a možnosti využívání volného času:

- 1) k individuálnímu trávení volného času jsou v DM vytvořeny podmínky pro elektronické šipky, stolní fotbal, kulečnické hry, společenské hry, hru na hudební nástroje (piano, elektronické klávesy, kytara), sledování mediálních prostředků (3x TV přijímač), poslech rozhlasových stanic nebo nahrávek (4x radiomagnetofon s CD přehrávačem)
- 2) k dispozici je knihovna přibližně s 2000 tituly, která je doplňována s omezenými finančními možnostmi

Podmínky pro práci s PC pro žáky:

- 1) k dispozici je malá počítačová učebna se 4 stolními počítači
- 2) bezdrátové připojení k internetu na všech patrech formou WiFi
- 3) možnost omezeně využívat v odpoledních hodinách učebny počítačové techniky ve škole

Podmínky pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami:

Za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou považováni žáci se zdravotním postižením, žáci se zdravotním znevýhodněním a žáci se sociálním znevýhodněním. Základem této práce je spolupráce DM, školy, popř. poradenského zařízení a rodičů či jiných zákonných zástupců žáka.

- 1) Spolupráce v rámci školy
 - a) spolupráce skupinového vychovatele a třídního učitele a ostatních vyučujících
 - b) řešení problémů spojených se vzděláním a výchovou žáka
 - c) užívání speciálních metod a forem při práci
 - d) přizpůsobení forem a obsahu činnosti
- 2) Spolupráce navenek
 - a) spolupráce s poradenským zařízením
 - b) spolupráce s rodiči nebo zákonnými zástupci žáka - jednání formou příjemné, klidné a pozitivní atmosféry, nastolení pravidel hry
- 3) Umístění žáků s tělesným postižením je v DM možné podle stupně postižení, i když DM není bezbariérový
 - a) lze používat výtah
 - b) umístit žáka v blízkosti sociálního zařízení
 - c) přizpůsobit žákovi pracovní a výchovné činnosti
- 4) Pro rozvoj talentovaných jedinců nabízí DM další doplňkové aktivity dle jejich zájmů
 - a) lze žáky zapojit do organizování akcí a mimoškolních aktivit
 - b) svěřit jim realizaci akce podle talentu žáka
 - c) zajistit jim spolupráci s organizacemi a sdruženími ve městě

Obecně bude žákům s tělesným, psychickým nebo sociálním znevýhodněním a žákům z jazykově odlišného prostředí průběžně věnována zvýšená péče a pozornost, snížená sociální adaptabilita některých jedinců nebo zvýšená péče v některé oblasti vyžaduje přizpůsobení forem a obsahu činností.

Stravování, pitný režim:

- 1) Součástí školy je jídelna, která poskytuje ubytovaným žákům celodenní stravování
- 2) doba výdeje stravy:
 - snídaně, svačina 06.45 – 07.30
 - obědy 11.15 – 12.00, 14.30 – 15.00
 - večeře 18.00 – 18.45
- 3) možnost nákupu a nabídka doplňkového sortimentu jídel v bufetu ve škole s provozem od 7.30 do 13.45 hod.
- 4) pitný režim je zajišťován ze čtyř zdrojů - jako součást stravování, možnost nákupu v nápojovém automatu umístěném v budově školy, vlastní příprava nápojů v kuchyňce, nákupy nápojů ve městě

- 5) v nápojovém automatu lze obstarat slazené i neslazené nápoje, údržbu automatu zajišťuje provozovatel

Výměna prádla:

- 1) výměna lůžkovin a ubrusů se provádí nejméně jednou za 14 ubytovacích dní, v případě potřeby ihned
- 2) ručníky na sociálním zařízení se používají jednorázové papírové, v ostatních místnostech se výměna ručníků provádí dvakrát za týden, v případě potřeby ihned
- 3) praní ložního prádla provádí smluvní prádelna, některé druhy textilií vlastními silami (např. záclony)

G. Popis personálních podmínek

Domov mládeže má ubytovací kapacitu 190 míst, počet pedagogických pracovníků je při plné obsazenosti 8 včetně vedoucího vychovatele. Žáci jsou rozděleni na 4 ubytovací patra do 7 výchovných skupin v počtu přibližně 27 žáků na jednoho vychovatele. Nejnižší počet žáků a studentů ve skupině je 20 a nejvyšší počet žáků a studentů ve skupině je 30. V odůvodněných případech může ředitel zvýšit nejvyšší počet žáků a studentů na 33.

Popis pracovní činnosti vychovatele domova mládeže:

1. Zodpovídá za výchovu a vzdělávání svěřených žáků, obecně rozvíjí jejich osobnost, zájmy, znalosti a tvořivé schopnosti a napomáhá celkovému rozvoji ubytovaných žáků. Usiluje o výchovu osobnosti, využívá přitom diagnostické, výchovně vzdělávací a kontrolní metody a respektuje individuální zájmy, schopnosti a osobnostní předpoklady žáků. Poznává a usměrňuje jejich chování.
2. V rámci předepsaného rozsahu přímé výchovné činnosti plní tyto úkoly:
 - 1) Realizuje hlavní úkoly DM při výchově žáků svěřené výchovné skupiny tím, že:
 - a) formuje osobnost žáků tím, že je vede ke společenskému chování a dodržování stanovených norem a pravidel a k uspokojování osobních potřeb, rozvíjí a upevňuje jejich hodnotový systém, tvořivé myšlení a motivuje je k pozitivním cílům, při realizaci těchto úkolů uplatňuje individuální přístup k žákovi
 - b) soustavně sleduje prospěch svěřených žáků, zabezpečuje optimální podmínky pro jejich nerušenou přípravu na vyučování, motivuje žáky k sebevzdělávání, organizuje doučování, poskytuje informace nebo zajišťuje pomoc odbornou za účasti dalších zaměstnanců nebo žáků
 - c) pedagogicky ovlivňuje způsob využití volného času žáka, povzbuzuje žáka k uplatňování zásad zdravého životního stylu a vytváří pro to organizační podmínky, motivuje žáka k účelnému a plnohodnotnému využití volného času
 - d) vytváří podmínky pro naplňování práv a povinností žáka – poskytuje mu informace, poučení a řeší výchovné a organizační situace ve svěřené výchovné skupině a v souladu s vnitřním řádem, hlavními úkoly DM a jinými pokyny, přijímá výchovná opatření v rozsahu svých kompetencí
 - e) dbá o zdraví a bezpečnost žáků v souladu s vnitřním řádem DM a zásadami bezpečnosti, hygieny a ochrany zdraví, zodpovídá za poučení žáků při činnosti, dodržování a kontrolu pravidel
 - f) v zájmu zvýšení účinku svých výchovných metod a opatření provádí základní diagnostiku osobnosti žáka, využívá při tom obecných poznávacích metod a technik diagnostiky (pozorování, rozhovory) a výsledky svého poznání zpracovává do jednoduché charakteristiky žáka, zaměřuje se na poznávání jeho zdravotního stavu, charakterových vlastností, rodinného zázemí, školních výsledků a osobních zájmů

- 2) Podílí se na výchovně vzdělávací činnosti s ostatními ubytovanými žáky tak, že:
 - a) organizuje (ke svému pracovnímu zařazení přiměřeně odborně náročné) výchovně vzdělávací, relaxační a další volnočasové aktivity v pravidelných i příležitostných formách
 - b) permanentně dohlíží na chování a jednání žáků v rámci svých pravomocí a odpovědnosti vychovatele domova mládeže nebo z titulu prací a povinností plynoucích z výkonu služeb a činnosti, jimiž je pověřen
- 3) V rámci ostatní pracovní doby plní tyto úkoly:
 - a) v zájmu účinné výchovy žáka spolupracuje s jeho rodiči, školou, třídním učitelem, ostatními zaměstnanci DM a podává jim informace a podílí se na realizaci jejich výchovných a vzdělávacích záměrů
 - b) zpracovává a vede povinnou pedagogickou dokumentaci, plánuje, organizuje a hodnotí svoji výchovnou činnost nebo další úkoly, jimiž je pověřen
 - c) účastní se porad a koná další činnosti na pracovišti, které jsou nezbytné pro chod DM a souvisejí s pracovním zařazením, účastní se vzdělávacích akcí
 - d) koná další práce související s organizačním a materiálně technickým zabezpečením výchovné činnosti, sebevzděláváním nebo i s plněním dalších úkolů, jimiž je pověřen
- 4) Při plnění vyjmenovaných úkolů se řídí obecně platnými předpisy, zákonnými normami a vnitřními předpisy organizace, zejména Pracovním řádem pro školy a školská zařízení.

Profil pedagogického pracovníka (vychovatele) domova mládeže:

- zajišťuje výchovnou práci s přidělenou skupinou žáků, připravuje nabídku činností, tuto činnost organizuje
- má organizační schopnosti a snaží se pro organizování vnitřního života DM získávat žáky
- je připraven pomoci žákům při přípravě na vyučování podle svého zaměření, pěstuje zejména u žáků 1. ročníků studijní návyky, má dostatečné všeobecné vzdělání a tyto vědomosti dokáže uplatnit ve výchovné práci
- je připraven vést kvalifikovaně po metodické i odborné stránce alespoň jednu zájmovou činnost
- je schopen na základě dostatečné míry empatie a odborného vzdělání poradit žákům v jejich problémech
- zvládá psychologii individuální i skupinové práce se žáky
- má dostatečné právní vědomí, zejména ve školní legislativě
- má komunikační schopnosti

Výchovná činnost vyžaduje celoživotní vzdělávání, obohacování a doplňování vědomostí, rozšiřování dovedností a to nejen teoreticky, ale i formou praktického výcviku. Proto je u vychovatelů důležité neustálé zvyšování kvalifikace s cílem rozšiřovat si náměty zájmových aktivit, schopnosti motivovat žáky a kvalitně tyto činnosti vést. Vhodné je pro další

vzdělávání využívat nabídky vzdělávacích programů Center celoživotního vzdělávání – zařízení pro DVPP Pardubického kraje, Školského zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků Královéhradeckého kraje a dalších organizací, které nabízejí programy s akreditací MŠMT ČR.

Obsah dalšího vzdělávání vychovatelů domova mládeže by měl být zaměřen na:

- výcviky v organizovaných volnočasových aktivitách, včetně nových trendů
- metodiku vedení volnočasových aktivit se zřetelem na odlišnosti věkových skupin
- aktivity volného času jako prostředek socializace, rozvoj komunikace při aktivitách
- obecné pedagogické zásady a z nich odvozené požadavky pedagogiky volného času
- osobnost vychovatele, jeho osobnostní vlastnosti, vedení činnosti a jejich motivace
- systém celoživotního vzdělávání
- rozvoj tvořivosti, práce s talenty
- základní právní znalosti a schopnosti jejich aplikace – právní vědomí
- školské zákony a další ustanovení závazné pro práci s dětmi a výchovu mimo vyučování
- bezpečnostní předpisy vztahující se na činnost s dětmi
- výcvik komunikačních dovedností
- osobnostní rozvoj vychovatele, posilování odolnosti proti stresu, obranné mechanismy
- první pomoc – přivolání odborné pomoci, život zachraňující úkony, ošetření dalších závažných poranění

H. Bezpečnost a ochrana zdraví žáků v DM

- 1) Prevence, předcházení rizikům
- 2) Předpisy, pravidla
- 3) Školní úrazy
- 4) Sociálně patologické jevy a ochrana zdraví žáků

1) Prevence, předcházení rizikům

Hlavní rizika v DM

- a) Riziko úrazu elektrickým proudem
- b) Riziko požáru
- c) Riziko vyplývající ze speciálních činností organizovaných DM (tělovýchovné a sportovní akce)
- d) Riziko vyplývající z volného pobytu žáků ve městě v době osobního volna a vycházek

a) Riziko úrazu elektrickým proudem

Majitel a uživatel spotřebiče je povinen dodržovat pravidla bezpečnosti při zacházení s elektrickými spotřebiči, zákonné normy, Vnitřní řád DM a zabezpečit ochranu spotřebiče před poškozením nebo krádeží.

Podle bezpečnostních předpisů o zacházení s elektrickými zařízeními osobami bez kvalifikace je uživatel povinen zejména:

- seznámit se s návodem k použití a dodržovat ho
- nezasahovat do elektrické instalace spotřebiče, popřípadě budovy (zásuvky, apod.)
- odpojit přívod elektrického proudu při přemístování nebo čištění zařízení
- nepracovat na spotřebiči s poškozenými nebo odstraněnými kryty a neopravovat ho
- nepouštět z dohledu tepelné spotřebiče
- odpojovat elektrický přívod varné konvice nebo ji odstavit z napájecí desky
- nepoužívat a neopravovat spotřebič, který vykazuje závadu
- nepoužívat poškozený napájecí kabel

V DM je podle vnitřního řádu povoleno používat vyhrazené a registrované spotřebiče.

- povinností vlastníka je připravit na vyzvání spotřebič k revizi, poplatek za revizi si hradí vlastník sám
- podmínkou užívání vlastního spotřebiče je úhrada poplatku stanoveného ředitelem školy jako úhrada části nákladů na spotřebu elektrické energie
- akustické spotřebiče (rádia, magnetofony, CD přehrávače, PC) se používají pouze na pokoji, uživatel nesmí rušit spolubydlící, zejména v době studijního klidu, po večerce je zakázáno tyto spotřebiče užívat s výjimkou poslechu přehrávače se sluchátky bez vizuální reprodukce
- žák má právo požádat skupinového vychovatele o umožnění práce na osobním PC po večerce, a to výhradně ke studijním účelům, nejdéle do 24.00 hod.

- majitel (uživatel) je povinen učinit taková opatření, aby nedošlo k odcizení nebo zničení spotřebiče nebo jeho součásti jinou osobou
- spotřebič nesmí být v chodu v době nepřítomnosti majitele nebo uživatele, v době delší nepřítomnosti (víkend, prázdniny) se odpojí od el. sítě (s výjimkou budíků)
- za úhradu koncesního poplatku radiopřijímače zodpovídá vlastník nebo jeho zákonný zástupce

b) Riziko požáru

DM je zařízení se zvýšeným požárním rizikem – nebezpečím vzniku požáru.

Opatření:

- požární řád DM a ustavení požární hlídky
- nácvik evakuace s ubytovanými žáky
- označení ohlašovny požáru
- zákaz užívání otevřeného ohně
- označení únikových cest, umístění výrazných značek
- vyvěšení požární poplachové směrnice a evakuačního plánu

c) Riziko vyplývající ze speciálních činností organizovaných DM

Žáci jsou povinni dodržovat provozní řády místností (viz příloha č. 6), které užívají volně nebo po seznámení s bezpečnostními předpisy

- provozní řád čajové kuchyně
- provozní řád klubovny (studovny)
- provozní řád tělocvičny
- provozní řád počítačové učebny
- provozní řád posilovny
- provozní řád vestibulu u jídelny

d) Riziko vyplývající z volného pohybu žáků ve městě v době osobního volna nebo na vycházkách

Žáci byli poučeni se zásadami bezpečného chování při příchodu a odchodu na domov mládeže a na veřejných komunikacích, s tím, jak mají postupovat při úrazech svých nebo spolužáků.

2) Předpisy, pravidla

Při zajištění bezpečnosti ochrany zdraví žáků v DM je důležité vycházet z:

- Úmluvy o právech dítěte
- Metodického pokynu k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných MŠMT, č.j.: 37014/2005-25

Další doporučené pokyny pro žáky:

- Záznam o užívání vlastního elektrospotřebiče v DM SPŠ Chrudim
- provozní řády místností, které žáci volně užívají

Další doporučené pokyny pro vychovatele:

- Osnova pro poučení žáků, které provádí vychovatel na začátku školního roku (viz příloha č. 4)
- Přehled nebezpečí, popis a charakteristika rizik
- Traumatologický plán školy
- Pro případ ohrožení – přehled dobrých věcí (příručka pro zaměstnance)
- Metodický pokyn k řešení administrativní stránky exkurzí a výletů

Poznámka:

Nestačí poučit žáky ubytované na DM pouze na začátku školního roku, je důležité v jeho průběhu kontrolovat znalosti, v pololetí zopakovat nejdůležitější pokyny a v během školního roku zařazovat doplňková témata (např. první pomoc).

3) Školní úrazy

Obvyklý postup při šetření a vyřizování úrazů:

- ošetřit, přivolat lékařskou pomoc
- oznámit (skupinovému vychovateli, rodičům, v závažnějších případech vedoucímu vychovateli, popř. řediteli)
- provést zápis do knihy úrazů
- sepsat záznam o úrazu
- předat žákovi tiskopis posudku o bolestném a poučit ho
- zajistit veškerou dokumentaci a předat ji pověřenému pracovníkovi školy

Podrobné pokyny k evidenci úrazů: vyhláška č. 64/2005 Sb., o evidenci úrazů dětí, žáků a studentů.

4) Sociálně patologické jevy a ochrana zdraví žáků

Další doporučené pokyny pro vychovatele :

- Spolupráce škol a školských zařízení s Policií ČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality na dětech a mládeži páchané, č.j.: 25884/2003-24
- Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízení, č.j. 21291/2010-28
- Metodický pokyn k prevenci a řešení šikanování mezi žáky školy
- Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví

I. Protidrogová prevence

Vychovatelé v DM využívají ve své práci dvě vzájemně se doplňující strategie prevence:

1. snižování dostupnosti drog – stanovení jasných pravidel, tzn. zákaz v osobním volnu, na vycházkách a v DM požívat a přechovávat alkoholické nápoje, nosit, držet, distribuovat a zneužívat návykové a omamné látky, v případě porušení tohoto ustanovení jasné a patřičné postupy a sankce
2. snižování poptávky po droze – působit na žáky tak, aby co nejméně z nich mělo chuť s drogou experimentovat nebo ji považovat za součást životního stylu

Prevence nespecifická

Obsahem jsou všechny aktivity směřující k rozvoji harmonické osobnosti a podpoře zdravého životního stylu, které jsou běžnou součástí práce každého vychovatele. Patří sem zejména zájmová činnost žáků, protože zájmy jsou silnou a hodnotnou motivací významně pomáhající utvářet zdravý životní styl, aktivity směřující ke zvýšení sebevědomí a ke zvýšení schopnosti čelit negativnímu tlaku vrstevníků, ke zlepšení komunikace, relaxační a tělesná cvičení.

Prevence specifická

Obsahem je podávání cílených a adekvátních informací přijatelnými a vhodnými metodami a formami působení, především se zaměřením na vytváření protidrogového postoje a chování žáků.

Zásady efektivity specifické prevence:

- včasný začátek, tzn. ihned po nástupu žáků na DM
- systematičnost a návaznost
- kombinace přístupů – rodina, škola, vrstevníci, další instituce
- důvěra ve vychovatele
- cílenost a přiměřenost, tzn. nelze na všechny žáky působit stejnými prostředky

Hlavní úkoly vychovatele:

- poznat důkladně své žáky ve vztahu k okolnostem zvyšujícím riziko jejich ohrožení návykovými látkami
- rozdělit na základě tohoto poznání žáky do skupin:
 - 1) žáci s nižším rizikem zneužívání drog
 - 2) žáci se zvýšeným rizikem zneužívání drog
 - 3) žáci, u kterých již ke zneužívání drog došlo nebo dochází
- začlenit do preventivních aktivit spolupráci s rodinou, se školou, s protidrogovým preventistou

Prevence u žáků s nižším rizikem zneužívání drog by měla probíhat formou přitažlivých a atraktivních metod s využitím „peer“ prvku, tzn. s aktivní účastí žáků, kteří jsou oblíbení v kolektivu a mají sami záporný postoj k drogám a s důrazem na aktivní zapojení ostatních žáků.

Prevence u žáků se zvýšeným rizikem zneužívání drog navíc spočívá v odhalení, čím jsou jednotliví žáci ohroženi, jaké jsou problémové oblasti jejich života a v cílené pomoci nabízené na základě tohoto poznání. Je nutná úzká spolupráce s pedagogy školy a zvýšená intenzita spolupráce s rodiči žáků této skupiny, nejlépe formou individuálního jednání. Informovat rodiče o možnostech rozpoznání, že u jejich dítěte došlo ke zneužití té které drogy, doporučení, co mají dělat, přijde-li dítě pod vlivem drogy, pomoc při řešení konkrétních problémů jejich dítěte.

Prevence u žáků, u kterých již došlo nebo dochází ke zneužívání drog, je ještě navíc rozšířena o další důležité činnosti. Je nutné posoudit důkladněji stav žáka a možná rizika, dohodnout se žákem určitá pravidla a opatření v případě jejich nedodržování, odhalovat motivaci žáka k užívání návykových látek a hledat spolu se žákem pozitivní alternativy. Informovat žáka o možnostech léčby a hledat pro něho pomoc.

Příloha č. 7

Minimální sociálně preventivní program domova mládeže.

Příloha č. 8

Souhlas zákonného zástupce (zletilého žáka)

J. Stálá činnost vychovatele

- 1) Vychovávat žáky k žádoucímu společenskému chování, přátelským a kooperativním vztahům mezi sebou navzájem a k zaměstnancům DM
 - a) dbát o kvalitu společenského chování a kázně žáků
 - b) dohlížet na vhodnou úpravu zevnějšku
 - c) dbát o estetickou výzdobu pokojů a společenských prostor
 - d) při výkonu hlavní služby dbát na kulturu stolování

- 2) Podílet se na zajištění studijního klidu a přípravě žáků na vyučování
 - a) dohlížet na vytváření vhodného studijního klimatu a režimu na pokojích žáků
 - b) poskytovat nebo zorganizovat žákům konkrétní pomoc při zvládnutí učiva, sledovat jejich úspěchy
 - c) při výkonu hlavní služby zajišťovat pořádek a klid ve společných prostorách

- 3) Vychovávat žáky k čistotě a pořádku, kontrolovat dodržování hygienických požadavků a dohlížet na zdravotní stav žáků
 - a) kontrolovat osobní čistotu svěřených žáků a udržování běžného pořádku na pokoji
 - b) organizovat 1x týdně úklid svěřených pokojů silami žáků a kontrolovat pořádek na pokoji a v osobních věcech (týdenní úklid)
 - c) organizovat a kontrolovat výměnu ložního prádla a jeho řádné užívání
 - d) dbát na správný stravovací režim žáků
 - e) při výkonu hlavní služby:
 - organizovat činnost žákovské služby
 - kontrolovat pořádek a čistotu ve společných prostorách
 - přivolat lékařskou pomoc při akutním onemocnění, úrazech

- 4) Vést žáky k péči o majetek DM, svůj i svých spolubydlících
 - a) dohlížet na šetrné zacházení s majetkem DM i osobními věcmi žáků
 - b) řešit závady způsobené žáky úmyslně nebo nedbalým jednáním
 - c) kontrolovat pravidelně (1x měsíčně) inventář pokojů a svěřených místností, spolupracovat se žáky a vést je k osobní zodpovědnosti za svěřený majetek
 - d) řešit případy ztráty nebo odcizení věcí i za pomoci Policie ČR

- 5) Poskytovat žákům potřebné informace
 - a) podávat osobně žákům aktuální informace a pokyny vedení DM a školy
 - b) informovat žáky o zájmových aktivitách, nabídkových akcích a činnostech organizačního charakteru
 - c) podněcovat žáky k aktivnímu využití volného času a seberozvoji
 - d) poučovat žáky o pravidlech chování, seznamovat žáky s VŘ DM a bezpečnostními předpisy, kontrolovat jejich dodržování

- 6) Při výkonu hlavní služby plnit úkoly podle pokynů, zejména
 - a) organizovat činnost žáků v souladu s denním režimem a vést je k řádnému plnění jejich povinností
 - b) poskytovat žákům potřebné služby

Ve všech případech je vychovatel povinen činit opatření vedoucí k nápravě zjištěných nedostatků.